

Ympäristökorvaukset ja luonnonmukainen tuotanto rahoituskaudella 2023-2027

**3.9.2021 Maaseutuforum
Anna Schulman MMM**

Ympäristökorvaukset

Huomionarvoisia muutoksia

- Ympäristökorvauksen kokonaistason muutos
 - Vuonna 2019 **238** milj. € => v. 2023-2027 **200** milj. €/v
- Toimenpiteiden ja niihin liittyvien kustannusten/tukien uudelleenjako
 - Talviaikainen kasvipeitteisyys ja useat vesiensuojeluun ja monimuotoisuuteen liittyvät nurmet siirtyvät ympäristökorvauksesta suoriin tukiin
- Typen ja fosforin säätely ei enää ympäristösitoumuksen vaatimus vaan ravinteiden rajoitukset tulevat jatkossa koskemaan kaikkia viljelijöitä kansallisen lainsäädännön kautta. Fosforilainsäädäntö uudistetaan vastaamaan nykyistä ympäristökorvauksen säätelyä. Ravinnerajojen noudattaminen jatkossa osa ehdollisuuden lakisääteisiä hoitovaatimuksia.
- Kohdentaminen lohkokokohtaista, ei alueellista

Ympäristösitoumus

Ympäristösitoumuksen toimenpiteet

- Tilakohtainen toimenpide
 - Yhteiset vaatimukset
 - Valinnaiset vaatimukset
- Lohkokohtaiset toimenpiteet
 - Kerääjäkasvien viljely
 - Maanparannus- ja saneerauskasvit
 - Kiertotalouden edistäminen
 - Suojavyöhykkeet ja turvemaiden nurmet
 - Valumavesien hallinta (säättösalaojitus ym.)
 - Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät
 - Lintupellot

Ympäristösitoumus

- Viisivuotinen sitoumus, vähimmäispinta-ala 5 ha (puutarhakasvit 1 ha) korvauskelpoista alaa
- Tilakohtainen toimenpide koostuu kaikille sitoutuneille yhteisistä vaatimuksista ja valinnaisista vaatimuksista, joista 2 on valittava
- Lohkokohtaiset toimenpiteet ovat sitoutuneille valittavissa
- Maksetaan korvauskelpoiselle alalle, maksuissa toimenpidekohtaisia rajoituksia (kasvit, alat, %)
- Tuensaaja aktiiviviljelijä

Tilakohtainen toimenpide (yhteinen osa)

- Tilakohtainen toimenpide on kaikkia sitoutuneita koskeva toimenpide, joka on edellytys lohkokohtaisille toimenpiteille
- Korvaustaso: peltoviljelykasvit 46 €, puutarhakasvit ml. kumina 66 €
- Tavoiteala 1,8 milj. ha, puutarhakasvit 35 000 ha
- Tilakohtaisen toimenpiteen vaatimukset koskevat korvauskelpoista alaa
- Tilakohtaisen toimenpiteen yhteiset vaatimukset ovat:
 - Viljavuustutkimukset: Nykyiset vaatimukset + hehkutusjäännös (hiilen määritys)
 - Lohkokohtaiset muistiinpanot

Tilakohtainen toimenpide (valinnainen osa)(1/2)

- Täytettävä kaksi valinnaista vaatimusta yhdestätoista mahdollisesta, voi vaihdella vuosittain
- Edistää täsmäviljelytekniikan käyttöönottoa viljelyssä sekä maatalousluonnon ja -maiseman monimuotoisuutta ja erityisesti pölyttäjähäyönteisten elinoloja ja ravinnonhankintaa.

Tilalla on käytössä:

- 1) Satokartoitus
- 2) Sääasema
- 3) Paikkakohtainen tuotantopanosten levitys ja kasvustosensorit ja/tai levityskartat
- 4) Automaattiohjaus

Ympäristösitoumus, tilakohtainen toimenpide (valinnainen osa)(2/2)

- 5) Lietelannan levityksessä käytössä oleva hapotuslaite
- 6) Kasvinsuojeluruiskun lohkoautomaatiikka
- 7) Kasvinsuojelun seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen
- 8) Kasvinsuojeluruiskun pesupaikka
- 9) Pölyttäjäpalvelut: Tilalla hyödynnetään pölyttäjäpalveluita tai tarhataan mehiläisiä.
- 10) Pölyttäjien ravintokasvit: Tilalla on tarkasteluvuonna viljelykierrossa vähintään yhdellä peruslohkolla pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- tai kaksivuotisia tuotantokasveja.
- 11) Pölyttäjähyönteispellot: Tilalla viljellään vähintään 0,3 pellohehtaaria pölyttäjiä varten kylvettyjä kylvövuonna kukkivia kasveja seoksina.

Lohkokohtaiset toimenpiteet

Kerääjäkasvit

- Kerääjäkasvien viljely aluskasvina tai sadonkorjuun jälkeen
- Ei ole kielletty kerääjäkasvin jättämistä yli talven seuraavan kasvukauden satokasviksi
- Maksu enintään 30 %:lle tilan korvauskelpoisesta alasta
- Tavoiteala 300 000 ha, korvaustaso 100 €/ha

Maanparannus- ja saneerauskasvit

- Yksivuotisten maanparannuskasvien (esim. muokkausretikka, sinimailanen, valkomesikkä) viljely yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä olleilla lohkoilla
- Saneerauskasvien (öljyretikka, valkosinappi, samettikukka tai näiden seokset) viljely perunalla, sokerijuurikkaalla tai avomaan puutarhakasveilla olleilla lohkoilla
- Enintään 20 % tilan korvauskelpoisesta alasta
- Tavoiteala: 100 000 ha, korvaustaso: 190 €/ha

Kiertotalouden edistäminen

- = nykyiset lietelannan sijoittamisen ja ravinteiden ja orgaanisten aineiden sijoittamisen toimenpiteet yhdistetty.
- Koskee lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejätettä, nestemäisiä orgaanisia lannoitevalmisteita (levitys: sijoittavat tai multaavat laitteet) sekä kiinteitä orgaanisia lannoitevalmisteita, maanparannusaineita, kasvualustoja, toisen tilan kuivalantaa tai lannasta erotettua kuivajätettä, kuitulietteitä, biohiiltä ym.
- Tila ei voi samanaikaisesti luovuttaa ja vastaanottaa materiaalia (poikkeus: biokaasulaitoksen kautta kierrätetyt orgaaniset materiaalit)
- Levitysmäärä vähintään 15 (märät aineet) tai 10 (kuivat aineet) m³/ha
- Tavoiteala: 400 000 ha, korvaustaso: 35 €/ha

Suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet

- Monivuotisen nurmikasvuston (tai vastaavan) peittämä lohko, jota hoidetaan niittämällä ja korjaamalla niittojäte pois lohkolta, saa laiduntaa
- Ei lannoitusta, ei kasvinsuojeluaineita, lyhytaikaiset toimet vesitalouden parantamiseksi mahdollisia
- Lohkon sijaittava vesistön varrella (uomaverkostoaineiston ja RUSLE15-mallin perusteella eroosioherkille rantapelloille), vesistön tulva-alueella (tulva-aineisto?), pohjavesialueella, Natura 2000 -alueella tai hoidettavan kosteikon reunalla (lohkojen tunnistus Vipun karttatasojen avulla)
- Turvepeltojen suojavyöhykenurmet on tarkoitettu yksivuotisilla kasveilla aiemmin viljellyille lohkoille
- Korvaustaso 350 €/ha, tavoiteala 60 000 ha, sis. turvepeltojen nurmet 20 000 ha.

Valumavesien hallinta

- Säättösalaojituksen, säätökastelun tai kuivatusvesien kierrätyksen hoitotoimet
- Vedenpinnan säätö säättökaivoissa käyttäen automaattista säättöjärjestelmää (uusissa hankkeissa)
- Pidettävä kirjaa säädön toteutuksesta
- Lohkon sijaittava happamalla sulfaattimaalla tai oltava maalajiltaan turvetta
- Yhdessä investointitukien kanssa toimenpide luo edellytyksiä myös kosteikkoviljelylle.
- Korvaustaso: säättösalaojitus 70 €/ha, muut 230 €/ha Tavoiteala 72 000 ha

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät

- Puutarhakasvien vaihtoehtoiseen kasvinsuojeluun ja orgaanisten katteiden käyttöön liittyviä viljelymenetelmiä, yksi korvaustaso
- Tulee käyttää kasvilajille soveltuvaa menetelmää ja seurannan apuvälineitä (tai vastaavaa), joilla torjunnan tarve ja onnistuminen todetaan
- Toimenpiteen alaisuudessa oleva lohkojen ala voi vaihdella vuosittain sitoumuskauden aikana.
- Korvaustaso 500 €/ha, Tavoiteala 3 000 ha

Lintupellot

- Kohteena oleville linnuille mieluisten tuotantokasvien viljely hallinnon paikkatietoaineiston perusteella määritellyillä kohdealueilla
- Ennaltaehkäisevät toimet kielletty, häirintä kielletty
- Maksetaan massaesiintymien todetusta ruokailusta ja levähdyksestä, maksettavan alan todentaminen paikkaan sidottujen kuvien avulla
- Tilakohtainen vähimmäisala 30 ha, kuitenkin enintään 50 % tilan korvauskelpoisesta alasta.
- Korvaustaso: 600 €/ha, Tavoiteala 5 000 ha

Ympäristösopimukset

Ympäristösopimukset

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito
- Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- Alkuperäiskasvien viljely
- Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat
- Alkuperäiskasvien perimän säilytys

Kosteikkojen hoito

- viisivuotinen, ei edellytä ympäristösitoumusta
- Maatalousvaikutteisten vesien- ja ilmastosuojelua sekä luonnon monimuotoisuutta edistävät kosteikot
- Hoidetaan kosteikkoa, pienten kosteikkojen ketjuja, luontaisesti mutkittelevia uomia, tulva-alueita, tulvatasanteita ja/tai tulvapeltoja, monimuotoisuuskosteikkoja ja kosteikoksi muutettuja turvepeltoja
- Edellyttää suunnitelmaa (rahoitettavissa Neuvon kautta) ja hoitopäiväkirjaa.
- Tuensaaja: aktiiviviljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö
- Korvaustaso 460 €/ha, Tavoiteala 3 000 ha
- Kosteikon perustamista tuetaan ei-tuotannollisena investointina

Maatalousluonnon ja maiseman hoito

- Ympäristösopimus, viisivuotinen, ei edellytä ympäristösitoumusta
- Perinnebiotooppien, luonnonlaitumien ja muiden tavanomaisesta poikkeavia maatalousluonnon monimuotoisuus- tai maisema-arvoja omaavien kohteiden hoito pääasiassa laiduntamalla ja kunnostaminen.
- Sisältää tarvittaessa aitaamisen ja raivaamisen
- Yhteensovitus Helmi-tuen kanssa päällekkäisen maksun estämiseksi
- Edellyttää suunnitelmaa (rahoitettavissa Neuvon kautta) ja hoitopäiväkirjaa
- Tuensaaja: aktiiviviljelijä ja rekisteröity yhdistys
- Korvaustaso arvokkaat kohteet M&V 610 €/ha, muut 460 €/ha, lisäksi erilliskorvaus tarvittaessa raivaamis-/aitaamisvuonna, myös petoaidat
- Tavoiteala ha M&V 16 000 ha, muut 30 000 ha

Geenivaratoimenpiteet / Alkuperäisrotujen kasvattaminen

- Yksivuotinen sopimus alkuperäisrotujen kasvattamisesta
- Rotupuhtaat yksilöt tukikelpoisia eläimiä (jalostusjärjestö todentaa)
- Tukikelpoista eläintä on pitänyt käyttää rotupuhtaiden jälkeläisten tuottamiseen:
 - Nauta, lammas ja vuohi viimeisen kahden vuoden aikana; hevonen viimeisen kolmen vuoden aikana.
 - Kanan osalta vain vaatimus kuulumisesta Maatiaiskanan säilytysohjelmaan.
- Eläimen kasvattamisen lisäksi vaaditaan:
 - Naudoilta, että sopimuseläimen sukusiitosaste on riittävän alhainen (jalostusjärjestö todentaa)
 - Vuohilta ja lampailta ajantasaista jalostussuunnitelmaa rotupuhtaiden eläinten jalostamiseksi
 - Suomenhevoselle ei lisävaatimuksia
 - Kanojen lisävaatimukset Maatiaiskanan säilytysohjelman kautta
- Alustavat korvaustasot: naudat 660 €/ey; ahvenanmaanlammas, kainuunharmaa, suomenvuohi, suomenhevonen 350 €/ey; suomenlammas 300 €/ey; maatiaiskana 300 €/tila

Muut geenivaratoimenpiteet

- Alkuperäiskasvien viljely entisellään
- Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat ja Alkuperäisrotujen perimän säilytys entisellään laajentaen korvauksen saajan tehtäviä (mm. pohjolan tummamehiläisen emokasvatuksen edistämiseen sekä suomenhevosen työhevosten kantakirjauksen edistäminen) sekä toiminnan laajuuden kasvattaminen.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaukset

17.6.2021

Anna Schulman, MMM

Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta

- Voi koskea luonnonmukaista tuotantoa, luonnonmukaista avomaavihannesten tuotantoa ja luonnonmukaista kotieläintuotantoa
- Kattaa maatilan korvauskelpoisen maatalousmaan (tiettyjä aloja voidaan jättää sitoumuksen ulkopuolelle) ja voi koskea pelkkää avomaavihannesten tuotannossa olevaa alaa.
- Sitoumusaika on viisi vuotta, vähimmäisala 5 ha, puutarhakasveilla 1 ha
- Tuensaajan tulee olla aktiiviviljelijä
- Korvaustaso noin 160 €/ha, avomaavihannekset noin 600 €/ha ja kotieläintuotanto noin **130 €/ha***

*** Huom:** Maksuperuste muutettu hehtaariohittaiseksi. Eläinyksikkökohtainen maksaminen ei tullut mahdolliseksi. Maksun määräytyminen 0,5 ey/ha mukaan niin monelle tuensaajan hehtaarille kuin tuensaajan eläinmäärä riittää.

Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta

- Noudatettava ehdollisuuden vaatimuksia. Luomun aiempia viherryttämistuessa olleita poikkeuksia poistuu, kun viherryttämistuen vaatimukset siirtyvät ehdollisuuteen
- Tilan on kuuluttava luomuvalvontaan ja noudatettava EU:n luomuasetuksen (848/2018) ja täydentävissä säädöksissä määriteltyjä luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja Ruokaviraston laatimien luomutuotannon ohjeiden mukaisesti.
- Tilan on noudatettava myyntikasvivaatimusta

Myyntikasvivaatimus

- Myyntikasvivaatimuksella kannustetaan epäsuorasti luomutiloja tuottamaan kestävästi tuotettuja raaka-aineita markkinoille.
 - Kannustin ei voi olla tuotantosidonnainen WTO-sääntöjen takia ja sadonkorjuuvelvoite on toistaiseksi teknisesti liian haastava valvoa.
- Myyntikasvivaatimus 30 % kaikille luomutiloille, myös kotieläintiloille
 - Lasketaan **siirtymävaiheen ohittaneesta pinta-alasta**
 - Kokonaan uudella luomusitoumustilalla myyntikasvivaatimusta noudatettava neljäntenä vuonna, muilla heti (siirtymäsäännös 2021-2022 aloittaneille tiloille)
 - Vaatimus ei koske kasvinviljelytilaa, jos vähintään 50 %:lla tilan peltoalasta viljellään rehua luomukotieläintilan eläimille. Kirjallinen sopimus perusteluineen.
 - Myyntikasvivaatimus ei koske luomukotieläintilaa, jos vähintään 50 %:lla tilan peltoalasta viljellään rehua oman tilan eläinten rehuksi
 - Avomaavihanneksia koskevan sitoumuksen osalta osoitettava viljelykierto

Luomutilan kotieläimet

- Tuotantoeläimet kasvatettava luomuehtojen mukaisesti
 - Kokonaan uusi luomusitoumustila, tuotantoeläimet siirrettävä luomuun neljäntenä sitoumusvuonna
 - Ei koskisi tiloja, joissa tuotantoeläimiä alle viisi eläinyksikköä. Tilan on tällöin noudatettava myyntikasvivaatimusta.
 - Tuotantoeläimiä ovat lypsylehmät, emolehmät, muut naudat, lampaat, vuohet, emakot, lihasiat, karjut sekä kanat, kukot, broilerit, kalkkunat, hanhet ja ankat ja edellä mainitun siipikarjan emolinnut
- *Huom. Koko tila luomussa vaatimuksen tarkoituksena on ehkäistä luomukorvauksen toimimista välillisenä tavanomaisen kotieläintuotannon lisäkannustimena. Vaatimus on herättänyt vastustusta. Näin luomukorvausta hyödyntäviä tavanomaisia kotieläintiloja on runsaasti. Vaihtoehtoista ratkaisua luomukorvauksen ohjaamiseksi tältä osin paremmin nimenomaan luomun edistämiseen haetaan edelleen.*

Sitoumuksen koulutusvaatimukset

- Koulutusten jaksottaminen:
 - Luomukoulutus ennen sitoumuksen antoa (5 pv), jos kyseessä ensimmäinen luomusitoumus
 - Luomukotieläinkoulutus (2 pv) ennen tuotantoeläinten siirtämistä luomuun
 - Sitoumusaikainen koulutus (1 pv; aiheena peltokasvit, avomaan vihannekset tai tuotantoeläimet) tai Neuvo 2030 hyödyntäminen

Luomukorvauksen tavoitteet

- 20 % maatalousmaasta vuoteen 2027 mennessä
 - Vastaa Green Dealin 25 %:n tavoitetta vuonna 2030 (HUOM! Eri tavoitevuosi)
 - Luomuvalvonnassa oleva ala on aina suurempi kuin luomusitoumusala
- Tarkoittaa noin 440 000 ha tavoitealaa eli hieman suurempaa vuotuista hehtaarimääräistä kasvua kuin nykyisin
- Avomaan vihannestuotannon tavoiteala 2 200 ha
 - Tarhaherneen sisältyminen avomaavihannesten korotettuun korvaukseen tulevalla kaudella pohdituttaa (valvonnan havainnot)
- Luonnonmukaisen kotieläintuotannon tavoite **78 000 ey (muutetaan hehtaaritavoitteeksi)**